

GävleDala

Tidningen för dig som är medlem i Byggnads GävleDala

Årets kongressombud på utbildning i Fryksås

Inte ett enda bygge startas utan ett politiskt beslut

Jag hoppas att ni tagit väl vara på er ledighet. Att ni har umgåtts med nära och kära, kanske snickrat på huset eller sommarstugan. Ni som har legat i hängmattan med en god bok eller som har suttit i en gisten eka på skogstjärnen med ett metspö i handen behöver inte skämmas. På semestern gör man precis som man vill. Framförallt ska man ladda sina batterier och vila ut.

Nu är många av oss igång efter en välbehövlig semester. En semester som för de flesta är något fullkomligt naturligt. Men jag brukar alltid skicka en tacksamhetens tanke till de generationer som tog kampen och gjorde det möjligt för oss i dag att få en stunds sammanhängande sommarvila. Det var ingen lätt match, men våra bröder och systrar gav inte upp. De tog chansen att rösta fram företrädare som också ville se en förändring.

När jag besöker byggarbetsplatser i regionen brukar det alltid bli lite politiska diskussioner. Det är uppmuntrande tycker jag. Men en fråga eller ett påstående som ofta dyker upp är att facket inte ska blanda sig i politiken.

Om det vore så, att facket aldrig la sig i de politiska besluten, så menar jag att vi är ute på hal is. Jag menar även att vi inte gör allt vi kan för våra medlemmar, om vi inte engagerar oss politiskt.

Ni ska veta att inte ett enda bygge startas utan ett politiskt beslut. Därför behövs det fler av oss som aktiverar sig i politiken. Vi behöver bli fler byggnadsarbetare i kommunerna. Jag tycker att Byggnads borde vara representerade i varje byggnadsnämnd inom region GävleDala.

Hur skulle riksdagen se ut utan människor som har erfarenhet från arbetslivet. Vi måste upp på banan och ge våran bild. Den bild som är vardag för var och en av oss. Jag vet inte med säkerhet men jag tror inte att Fredrik Reinfeldt någonsin stått med lera upp till knäna på en åker och satt upp profiler i ösregn. Eller brutit sönder och samman ryggen när han kämpat med fastfrusna presenningar i snöslask. Det är byggnadsarbetarnas vardag och vi måste höras i politiken.

Därför säger jag - Nu är det nog! Nu går vi till valurnorna den 14 september och röstar för en välfärd värd namnet och röstar bort den ofärd som Reinfeldt och Borg skapat!

Kim Söderström
Ordförande i Byggnads GävleDala

Byggnads GävleDala

Ansvarig utgivare:
Kim Söderström, 010-601 11 90
kim.soderstrom@byggnads.se

REGIONKONTOR
Wallingatan 15
784 34 BORLÄNGE
E-post: gavledala@byggnads.se
Telefonväxel: 010-601 10 02
Fax: 0243-824 88
Org.nr: 886000-0945
Plusgiro: 20 47 30 - 6

VERKSAMHETSKONTOR
Söderhamn
Björnängsvägen 2
826 40 SÖDERHAMN
Fax: 0270-733 60
Gävle
Södra Kansligatan 26
802 52 Gävle
Fax: 026-65 30 35
www.byggnads.se

Byggnads a-kassa

E-post: a-kassan@byggnads.se
Telefonväxel: 010 - 601 18 00
www.byggnadsakassa.se

Telefontider
Frågor om ersättning,
medlemskap och
medlemsavgifter:
Måndag till torsdag
9 - 11, 13-15
Fredag 9-11

Frågor om utlandsarbete:
Måndag, onsdag och fredag
9 - 11

Frågor om omprövning:
Måndag till fredag
9 - 11

Adresser
Kassakorten skickas till:
Byggnads a-kassa
FE 36
930 87 Arjeplog

Övriga handlingar och intyg till:
Byggnads a-kassa
FE 36
930 88 Arjeplog

Besöksadress
Besök till regionkontoren förbokar
du via telefon 010 - 601 18 00

Omslagsbild Foto: Lena Fryklund
Främre raden fr v: Lars Lundberg Gävle, Ola Wigg Hudiksvall, Michael Johansson Leksand, Alf Hinders Mora. Övre raden fr v: Henrik Hansson Bergby, Stefan Gustafsson Gävle, Lars Jonsson Borlänge, Daniel Larsson Borlänge, Anders Ax Falun, Roger Hellström Söderhamn, Anders Nilsson Söderhamn.
Saknas på bilden: Per Månsson Vansbro.

Prestationslönestatistik för 1:a halvåret i regionen

Regionens högsta förtjänster på prestationslöner redovisas här nedan. Du kan även gå in på vår hemsida (www.byggnads.se) för att hitta uppgifter om både prestationslöner och tidlöner. Sök under region GävleDala och löner.

Har du frågor om löner och statistik kan du kontakta Daniel Larsson på telefon 070-606 78 82.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 januari - 30 juni

*trä/betong/mur/anläggning

	Företag	Objekt, ort	Timmar	Förtjänst
1	HMB Construction AB	Ikano Etapp 3, Borlänge	2779 tim	221,76 kr
2	MEJ Entreprenad AB	Coromant CIC, Sandviken	1083 tim	218,92 kr
3	HMB Construction AB	MIO Möbelcentrum, Ludvika	819 tim	209,41 kr
4	Grytnäs Projekt AB	Kv Frej, Borlänge	4253 tim	208,19 kr
5	HMB Construction AB	Biblioteket Högskolan, Falun	4094 tim	206,97 kr
6	Nils Skoglund AB	Ny brandstation, Vansbro	2156 tim	205,73 kr
7	DB Bygg AB	Verkstadsvägen 34, Falun	854 tim	205,00 kr
8	Österling Bygg AB	Trolldalen IV, Sälen	8296 tim	204,95 kr
9	Skanska Sverige AB	Betesgatan 2, Borlänge	8516 tim	203,16 kr
10	Grytnäs Projekt AB	Morkullan, Ludvika	1024 tim	200,63 kr

Prestationslönestatistik övriga yrken 1 januari - 30 juni

	Företag	Objekt, ort	Timmar	Förtjänst
	Plattsättning			
1	BBM i Dalarna AB	Hedemora ÅVS	28 tim	263,40 kr
2	BBM i Dalarna AB	Stora Tuna kyrka	12 tim	259,25 kr
	Tätskikt			
1	Hedbergs Tak AB	Kopparplan 5	21 tim	336,93 kr
2	Hedbergs Tak AB	Mandelblomsgränd	5 tim	318,50 kr
	VVS			
1	Caverion Sverige AB	Garpenbergs gruva	2544 tim	216,29 kr
2	Caverion Sverige AB	Kisvägen 28	1002 tim	205,68 kr

Genomsnittsförtjänst på alla avstämda timmar i region GävleDala 1 januari - 30 juni

	Yrkesgrupp	Timmar	Förtjänst
1	TBMA	214 215 tim	196,54 kr
2	Plattsättning	1204 tim	204,42 kr
3	Tätskikt	1007 tim	222,27 kr
4	Plåt	1638 tim	218,40 kr
5	VVS	3546 tim	213,26 kr

Tidlöner bygg

Företag	kr/tim
Lima timmerhus AB Lima	184:63
Bameliss AB Gävle	184:31
MEJ Bygg AB Gävle	184:00
Murtec Gävle	181:31
Byggtill i Gävle AB Gävle	181:31
NCC AB Gävleborg	180:00
Husbyggarna i Edsbyn AB	179:31
Pasab Bygg AB Gävle	179:31
HMP Bygg AB Hedesunda	179:06
Holmgrens Bygg AB Gävle	178:35
HE Bygg AB Söderhamn	177:88
AEB Högtryck AB Ludvika	175:43
BJ Mark Gävle	175:01
Munters Bygg AB Dala Järna	175:00
Peab Anläggning AB Dalarna	174:61
Bosse Bygg & Betong i Gävle AB	174:31
HB Bygg AB Söderhamn	174:31
Nyman & Jansson Bygg AB Ludvika	174:31
Brinkab Gästrikland	173:23
Bergslagens Golvservice AB	172:33

Tidlöner VVS

Företag	kr/tim
Caverion Sprinkler Sthlm	195,00
ÅM Mek & Rör AB Hudiksvall	190,00
Caverion Industri Gävle	187,00
Imtech Borlänge	185,04
Caverion Sandviken	183,79
(31 980:-/mån)	
VVS-Montörerna i Gästrikland AB Gävle	183,65
Radiator VVS AB Ludvika	183,65
Hjelms Rör Smedjebacken	183,00
Bravida Gävle	182,99
VVS-Installatörerna Gävle	183,00
Contub Borlänge	180,69
Engstedts Rör Krylbo	180,00
Caverion Industri Borlänge	178,00
Caverion Söderhamn	177,00
Imtech Mora	176,19
Gävle Rörteam Gävle	176,19
Industrirörteknik i Gävle AB	176,00
Thenanders Rör Borlänge	176,00
Installatör Borlänge	176,00
Imtech Falun	175,95

Vi behöver en regering som förstår villkoren på arbetsmarknaden

Söndagen den 14 september avgörs om vi byggnadsarbetare ska kunna hävda våra kollektivavtal i framtiden. Om kollektivavtalets motståndare i riksdagen får fortsätta att styra landet i fyra år blir det tufft för oss byggnadsarbetare.

Vi i Byggnads GävleDala kommer att engagera oss i valrörelsen och vi strävar mot målet att göra Stefan Löfvén till Sveriges näste statsminister. Tre frågor är viktiga för oss när det kommer till valet; ordning och reda, bostadspolitik och infrastruktur.

I våras varslade vi om konflikt för att få till ett huvudentreprenörsavtal. Men vi måste också sätta kraft bakom kraven att alla som jobbar i Sverige ska jobba under våra kollektivavtal.

Inga företag ska konkurrera med de anställdas villkor när det gäller vem som får jobbet. Det ska inte vara så att löner, ersättningar och arbetsmiljö ska vara en konkurrensfördel för de företag som vägrar teckna kollektivavtal.

Vi måste också få fart på bostadsbyggandet över hela landet. I dag är det bostadsbrist i mer än hälften av landets kommuner. Det innebär att jobben och tillväxten inte får fart och den katastrofalta höga arbetslösheten biter sig fast och med det sämre löner och villkor.

Sverige behöver en rejäl satsning på infrastruktur och det fort, inte om fem år eller tio år utan nu. Även detta faktum att väg- och järnvägsnät faller sönder hindrar också tillväxten och möjligheten för våra barn och barnbarn att få ett jobb.

Vi byggnadsarbetare behöver en regering som förstår villkoren på arbetsmarknaden. En regering som är beredd att satsa på ett rejält bostadspolitiskt program som möjliggör att våra ungdomar får en bostad och ett arbete. Men inte som idag till vilka villkor som helst utan det ska vara svenska kollektivavtal på den svenska arbetsmarknaden.

Därför ställer sig styrelsen för regionen med ordförande Kim Söderström i spetsen bakom 6Fs krav att vi tillsammans ska arbeta för att Sverige får en ny statsminister som heter Stefan Löfvén efter valsöndagen den 14 september.

Text: Anders Ax

Använd din rösträtt

Om drygt en månad är det nationella och kommunala val. Det är många som genom åren sagt att nu är det ett ödesval. Denna gång påstår jag att det är sant.

Reinfeldt och Borg har under sina åtta år vid makten åstadkommit en maktförskjutning till arbetsgivarnas fördel. Vi kan med bestörtning se hur arbetare ställs mot arbetare. Det är en sjuklig konkurrens där löner och villkor hotas genom underbud. Borgarna som talat sig varma för den svenska modellen sitter passiva samtidigt som Svenskt Näringsliv och storbolagen tvär sina händer och leende fyller aktieägarnas plånböcker.

Därför är det glädjande att vi arbetat politiskt och att Socialdemokraterna har lyssnat på oss! Om det svenska folket ger dem makten vill de följande:

- *Införa ett huvudentreprenörsansvar.*
- *I Sverige ska svenska kollektivavtal gälla - riv upp Lavallagen!*
- *Stoppa låglönekonkurrensen!*
- *Utländska företag ska ha kontor/registrera sig i Sverige.*
- *Ingen ska tvingas att bli f-skattare - skärpt lagstiftning.*
- *Svenska kollektivavtal ska gälla vid offentlig upphandling.*
- *Anställningsskyddet ska inte kunna sättas åt sidan genom att använda bemanningsföretag.*
- *Inför månadsredovisning av de anställdas skatter och arbetsgivaravgifter.*
- *Lagstadgade personalliggare.*
- *Konkurrensneutrala villkor för åkerinäringen.*

Den första punkten på listan är något som vi byggnadsarbetare ska vara stolta över. Det var vi som lyfte problemet och synliggjorde den, i mina ögon, största och viktigaste arbetsmarknadsfrågan sedan löntagarfonderna.

Det är frågor som rör vår vardag och inte bara oss som är verksamma i byggbranschen. Detta kommer att få genomslagskraft på hela den svenska arbetsmarknaden. Borgarnas ideologi bygger inte på kollektiva och sociala lösningar. I deras värld är vi som vilken utbytbar vara som helst.

Text: Kim Söderström

Avtalsinformation för fackligt förtroendevalda

De förtroendevalda deltagarna på konferensen var jämt fördelade mellan Gävleborgs län och Dalarnas län.

Byggnads GävleDala genomförde den 22-23 maj en konferens för fackligt förtroendevalda (FFV) på Dalecarlia Hotell i Tällberg. Konferensen samlade cirka 40 deltagare från regionen.

De förtroendevalda som deltog på konferensen arbetar till vardags på rikstäckande företag, regionala eller större lokala företag som är anslutna till motparten, Sveriges Byggindustrier (BI).

Konferensen inleddes med lite "lära känna varandra"-övningar för att sedan gå över till information om de avtalsförändringar som skett samt de avtalsförändringar som ska införas till följd av årets hårda men framgångsrika avtalsrörelse.

BI var inbjudna till konferensen för att presentera sin verksamhet för de förtroendevalda. Syftet med detta är att det är viktigt att ha ett ansikte på vår motpart.

Byggnads som organisation är beroende av BI för att den Svenska modellen ska kunna fungera även i framtiden. BI informerade deltagarna genom Anders Hansson (från BI-kontoret i Gävle) om den verksamhet de bedriver vid sidan av förhandlingarna.

Under dagarna genomfördes även grupparbete med inriktning på att använda sig av Byggavtalet samt en kortare information om Byggavtalets bilaga K (Arbetsmiljövtalet).

Förbundskontoret var representerat genom Timo Anttila som gnuggade deltagarna i MBL 38-40 §§. Den delen av MBL är det som egentligen reglerar våran arbetsrätt så att vi inte kan

bli utbytta mot underentreprenörer, inlånad arbetskraft med mera. Timo berättade även om några ärenden som förbundet drivit.

Tiden är knapp under två dagar och det upplevs som intensivt. Men det viktigaste av allt är ändå de samtal som sker mellan schemalagd tid. Vid kaffet, när man äter och så vidare, då knyts kontakter mellan förtroendevalda som aldrig träffats förr och ytterligare frön sås som leder till att ett framtida Byggnads växer.

Tack från konferensledningen!

Fredrik Jansson, Lasse Lundberg & Christer Persson

Bemanningsföretagen den viktigaste kongressfrågan för Henrik

Den 12-15 juni 2014 genomförde Byggnads sin kongress. Kongressen är förbundets högsta beslutande organ och det innebär att de beslut som tas inte kan ändras under de kommande fyra åren. En kongress är också det organ där man diskuterar och bestämmer Byggnads hållning i samhällslivets alla områden.

Det är på kongressen som valda representanter från hela Sverige samlas för att diskutera och besluta om förbundets närmaste framtid. Det kan gälla arbetslöshet, bostadsbyggande, näringspolitik, pensionsålder, arbetstidsförkortning. Ingen fråga är för stor eller liten för att diskuteras på en facklig kongress. På årets kongress deltog 12 kongressombud från Byggnads GävleDala.

Ett av dessa ombud är Henrik Hansson, 37 år, armerare från Bergby. Vi träffade Henrik vid det förberedande möte som kongressombuden från GävleDala hade i Orsa den 27-28 maj. För Henrik är det första gången han är kongressombud. Vi frågar om han har fjärilar i magen inför kongressen?

Jag har ingen aning om hur en kongress går till, det är första gången jag är med

på ett så stort möte. Jag har läst igenom alla motioner (förslag till beslut - reds anm) och försökt att bilda mig en uppfattning om dem.

Är det något speciellt ämne som berört Dig mer än andra?

Jag har skrivit en motion själv där jag föreslår att bemanningsföretagen ska förbjudas på samma sätt som de var ända fram till 90-talet då regeringen Carl Bildt gjorde det lagligt med privat arbetsförmedling. Bemanningsföretagen breder ut sig och många byggföretag slutar att anställa egen personal. Det blir hopplöst att bli anställd och känna en anställningstrygghet.

Skräckexemplet är NCC som fördubblat omsättningen samtidigt som man skurit ner de egna anställda med 50%. I stället erbjuds byggnadsarbetarna korta

och osäkra anställningar, ofta uteblivna traktamenten och reseersättningar. Bemanningsföretagen ska bort då de förstör arbetsmarknaden. Det är för mig den absolut viktigaste frågan. Ska vi vara stolta, stolta och trygga eller ska vi förvandlas till tjänstehjon utan rättigheter. Nu är det dags att på allvar sätta ned foten.

Har Du några andra synpunkter?

Det ska bli jätteroligt att träffa fackliga kamrater från hela landet. Vi ska ju knuffa den här skutan framåt och det måste vi göra tillsammans. Efter kongressen gäller det att gå från ord till handling. Nästa medlemsmöte i Bergby blir i september det blir ett bra avstamp och sedan är det bara att köra hårt i 4 år fram tills det är dags för nästa kongress.

Text: Lars Lundberg
Foto: Lena Fryklund

Historisk seger för arbetarrörelsen

Den 31 mars 2014 skrevs ett huvudentreprenörsansvar in i Byggbavtalet.

Låt oss hoppas att detta ansvar leder till att en entreprenör som anlitar en underentreprenör verkligen gör den kontroll som behövs för att se till att hålla oseriösa arbetsgivare borta från svensk arbetsmarknad.

Förhoppningsvis är detta startskottet för en sund byggbransch där arbetare får ut sin avtalade lön och övriga ersättningar och arbetsmiljö och säkerhet prioriteras så att ingen behöver dö på sin arbetsplats.

Huvudentreprenörsansvar

1. Ett huvudentreprenörsansvar skrivs in i Byggbavtalet den 1 april 2014 och börjar att gälla fullt ut fr o m den 1 januari 2015.
2. En arbetsgivare som anlitar en underentreprenör ska se till att underentreprenören följer reglerna om huvudentreprenörsansvar, om denne i sin tur anlitar en underentreprenör.
3. En underentreprenör som anlitar en underentreprenör ska rapportera vilka underentreprenörer som denne har anlitat.
4. Det är huvudentreprenören som ska sammanställa ovanstående rapport och upprätta en litsa över vilka underentreprenörer som har anlitats (underentreprenörlista).
5. Byggnads region har rätt att få ta del av uppgifter ur listan med underentreprenörer senast inom fyra dagar efter skriftlig begäran.
6. Om det visar sig att en arbetsgivare inte har kollektivavtal, förhandlingsvägrar eller inte har underlag för att kunna bedöma om arbetstagare har fått korrekt lön och ersättning kan Byggnads region - hos huvudentreprenören - begära att tvisten ska bli föremål för överläggning och utredning.
7. Om tvisten inte löses och den berör en arbetsplats där medlemsföretag i Sverige Byggindustrier, BI, är huvudentreprenör kan Byggnads påkalla att tvisten ska prövas i en särskild nämnd. Nämnden består av en representant från Byggnads och Sveriges Byggindustrier och en opartisk ordförande.
8. Om nämnden finner att betalningsskyldighet föreligger ska en särskild fond se till att betalning sker.
9. Om det råder olika uppfattning om lön eller andra anspråk, eller att den betalningsskyldige arbetsgivaren inte har kollektivavtal, ska lön beräknas på särskilt sätt.
10. Betalningsskyldigheten kan avse högst 12 veckor.

MÖTEN I VÅRA MEDLEMSKRETSAR

Avesta

Torsdag 6 november kl 19.00
Metallhuset i Avesta

Bergby/Ockelbo

Fredag 14 november kl 18.00
Hakke Gård i Bergby

Borlänge

Onsdag 27 november kl 17.00
Byggnads kontor

Gävle

Torsdag 13 november kl 18.30
Byggnads kontor

Hedemora

Tisdag 28 oktober kl 18.30
ABF-lokalen i Hedemora

Hofors

Måndag 10 november kl 18.00
Folkets hus

Hudiksvall

Torsdag 13 november kl 16.30
Pizzeria o sole mio

Ljusdal

Torsdag 6 november kl 19.00
Wienerkaféet i Ljusdal

Ludvika

Torsdag 20 november kl 18.30
Folkets hus våning 7

Mora/Orsa

Tisdag 27 november kl 18.30
Hotell Mora-Parken

Sandviken

Tisdag 11 november kl 18.00
Folkets hus

Säter

Onsdag 29 oktober kl 18.30
Folkets hus

Söderhamn

Torsdag 6 november kl 17.00
Pizzeria Saga

Vansbro

Onsdag 12 november kl 18.00
ABF Vansbro

GävleDalas äldsta medlem 100 år

Vi träffar vår äldsta medlem, Olle Nordling, på Bergesta servicehus där han bor sedan några år tillbaka. Kanhända att fysiken i ungdomen gjort att han fortfarande måste anses som pigg för sin ålder.

Text: Ola Wigg

Foto: Erik Eriksson Neu

Olof (som han är döpt till) föddes i Byn i Gnarp socken som ligger i norra Hälsingland. Men ingen kallar honom för något annat än Olle.

Han gick i Byns skola och började därefter att arbeta som skogsarbetare. Olle blev tack vare sin fysiska styrka en huggare som få kunde mäta sig med. Styrkan hade han även nytta av inom idrotten där han i sin ungdom sysslade med både fotboll och friidrott. Det kan nämnas att Olle hoppade 6 meter vid en tävling i Bergsjö.

Men fysiken var inte Olles enda styrka, han var också klipsk vilket visade sig i bland annat schack, där han oftast vann.

Olle gifte sig 1936 med Ingeborg och de fick tre barn tillsammans. De köpte sig ett hus någon kilometer från föräldrahemmet som Olle sedan renoverade under åren.

I slutet av 1940-talet började Olle som byggnadsarbetare och det fortsatte han med fram till pensionen. Medlem i Byggnads blev Olle redan 1947. Detta innebär att Olle har varit medlem i Byggnads i 57 år!

Olle berättar att han arbetat lite här och där men främst i Hudiksvall och Sundsvall. Han har i stort sett trivts med jobbet som snickare men tycker ändå att det blev sämre med tiden. Olle har svårt att komma ihåg speci-

fika byggen han har varit på men det lär vara ett antal!

Vi dricker kaffe och äter tårta medans vi samtalar om både dåtid och nutid. Olle är glad att få besök av Byggnads då han tycker att "Det är svårt med att ha roligt när man är 100 år". Men han har en stor släkt som glädjer trots allt.

Jag tittar på bordet och ser en massa gratulationer inklusive ett från Carl-Gustav och Silvia. I samma hög som brevet från kungahuset ligger tidningen Byggnadsarbetaren samt vår lokala tidning Byggnads GävleDala.

Vi tackar för oss och Olle tackar för besöket samt hoppas på återseende.